

Nederlandse graszaadteler is aan

Nederlandse telers van graszaad kunnen vanaf dit jaar het hectaresaldo berekenen zonder de vaste subsidie. De veredelaars zijn dan ook benieuwd hoeveel hectare graszaad zij voor oogst 2007 kunnen onderbrengen. „Wij zullen extra ons best moeten doen.“

Door: Eric de Lijster
Fotografie: Limagrain Advanta

Waar de boeren in deze periode veelal hun grasland aan het verversen zijn, de particulier zijn gazon opnieuw inzaait en de gemeenten met sportvelden in de weer zijn, zitten de pakhuizen van de distributeurs nog vol met graszaad. In de vijftien jaar dat Jos van der Wielen, hoofd export bij zadenconcern Barenbrug uit Oosterhout (Gld), in de graszaadsector werkt, heeft hij dit nog niet eerder meegemaakt. „Dat het zo lang zo koud blijft, is voor mij nieuw. In Polen was het twee weken terug nog min twaalf graden. Het late weer is zorgwekkend. Veel mensen worden nu toch een beetje nerveus.“

Waar de graszaadhandel anderhalf jaar geleden de bodem in de Europese graszaadvoorraad nog in zicht had, vlot het nu niet in de afzet. „Met onze levering naar de distributeurs is niets mis. Iedereen heeft ingeslagen“, vertelt Van der Wielen. „De vraag is natuurlijk, als eenmaal op het land aan de slag wordt gegaan, in welke mate er wordt bijbesteld. Dat gaat zich nu pas in mei of juni aftekenen.“

Afzet stroef

Ook vorig najaar zijn de verkopen stroef verlopen. Dit komt volgens Wim Geluk, hoofd productie bij Limagrain Advanta in Kapelle, onder meer door het zachte, fraaie najaarsweer. Hierdoor waren minder veehouders genegen om de grasmatten te vernieuwen. Hoewel de Nederlandse graszaadteler vorig jaar door

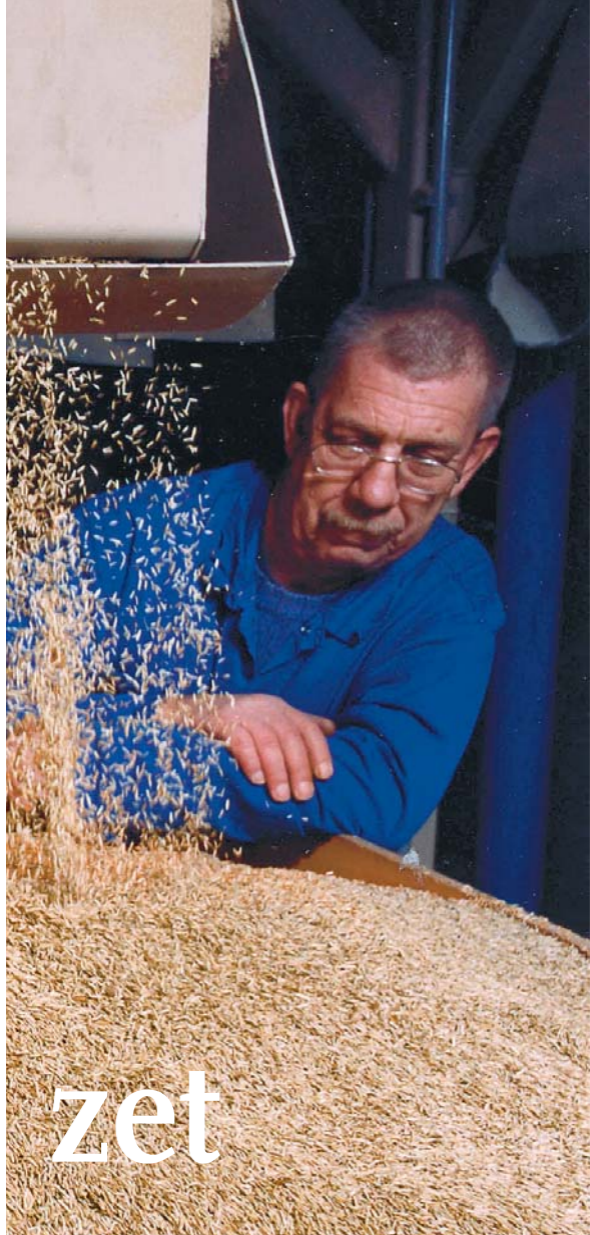
de bank genomen een tegenvallende opbrengst behaalden, had Denemarken – traditioneel de grootste Europese graszaadproducent – een topproductie. „Hierdoor zijn de voorraden wel gegroeid“, vertelt Geluk. „Wij hebben dus belang bij een goed voorjaarsgebruik. Nu zijn de weilanden er deze winter niet op vooruit gegaan, maar in welke mate de veehouders gaan doorzaaien is de vraag.“

Een extra afzetmarkt voor de graszaden kan wel Oost-Europa gaan vormen. In landen als Polen en Tsjechië heeft het gewas veel schade geleden door strenge vorst, sneeuw en ziekten. Dit kan gunstig zijn voor soorten als Italiaans raaigras en Westerwolds, zegt Van der Wielen. De Nederlandse graszaadpercelen zijn de winter goed doorgelopen, zeggen de specialisten.

Areaal daalt

Gelet op de voorraadvorming en de onduidelijke afzet zal het Nederlandse areaal graszaad over 2007 dalen, verwacht Wim Geluk. De laatste jaren is het areaal redelijk rap gestegen van 24.000 hectare in 2004 tot circa 27.000 hectare in 2005. Dit jaar is het areaal licht gedaald tot 26.000 hectare. „Gelet op de huidige marktsituatie ligt een correctie naar beneden voor de hand“, vertelt Geluk.

De veredelaars vragen zich wel af of überhaupt voldoende Nederlandse telers voor volgend jaar nog interesse hebben in de graszaadteelt. Door de komst van de bedrijfsgebonden premie, rekenen de akkerbouwers het graszaadsaldo exclusief subsidie uit. De zaad-

zet

bedrijven zijn benieuwd of het graszaad kan wedijveren met tarwe. „Iedereen maakt zijn eigen rekensom”, vertelt Geluk. „Nu de prijzen voor oogst 2005 lager zijn uitgevallen, zitten we wat meer in de gevarenzone. Veel hangt ook af wat de tarweprijzen doen. Het wordt een harde strijd.”

Ook Van der Wielen van Barenbrug is benieuwd welke effecten het nieuwe landbouwbeleid te weeg brengen. Veel hangt volgens hem ook af van de capaciteiten van de teler zelf. „Telers die bovengemiddelde veldopbrengsten weten te halen, kunnen nog steeds rekenen op een acceptabel saldo.” Geluk vindt het jammer dat de uitbetaling van de subsidie over de oogst 2005, dat door het Hoofdproductschap Akkerbouw en Dienst Regelingen wordt verzorgd, erg traag verloopt. „Dit draagt niet bij aan de populariteit van de teelt.”

AKKERBOUWER BLIJFT TROUW AAN GRASZAAD

Akkerbouwer en graszaadteler Derk Gesink uit Mensingeweer (Gr) kan zich voorstellen dat veel boeren aan het rekenen slaan en het graszaadsaldo gaan vergelijken met het tarwesaldo. „De bedrijfssteun krijg je nu toch. De meerwaarde van het graszaad moet dan echt uit de teelt en het saldo komen”, aldus Gesink, die lid is van de vertrouwenscommissie van Barenbrug. Gesink blijft zelf trouw aan graszaad, zegt hij. „Ik teel een goed soort met goede waarden. Dat geef ik niet zo maar weg. Bovendien is het een prima gewas voor de structuur van de grond. Ook is het oogsttijdspit, keurig voor de graanoogst, gunstig voor de werkplanning. Al loop ik structureel wel wat meer risico met de graszaadteelt”, vertelt Gesink. „Maar aan de andere kant kan tarwe door fusarium ook volledig onderuit gaan.” De Groninger teler kijkt wel belangstellend uit naar de animo voor de graszaadteelt komend jaar. „In Denemarken hebben de veredelaars door de komst van de flat rate ook te maken met meer concurrentie van andere gewassen. Als daar het areaal daalt, kan het voor ons interessanter worden.”